

Κατάλογος Λέξεων – κλειδιών Α' Τάξης

α πα πι τα παπί πίτα πατάτα ο πο το
τόπι λα ε έλα να ένα πανί πάμε με Άρη
Μαρίνα ελάτε πάμε μαμά Τιτίνα πεπόνι παλάτι από αλάτι τι
έχει πετάνε όλα λένε Τάσο σαλάτα καπέλο και κόκκινο
σακάκι σάκο πακέτο σάκος μια κότα να άλλο
μέσα πάπιες άλλες κότες Όχι είναι λες η σπίτι
Νένα Νανά ρινόκερος κόκορας αετός κόρακας
παρέα σε παραλία πάνε πες ιστορία ιππότες
ιπποπόταμος έχεις στο σακί παράσταση τον Σπαθάρης
κρατά θεόρατο σπαθί καλάθι θα θέατρο σας καλημέρα
όνομα πράμα σαν σαλάμι μη πονάς Άσε πια
σήμερα ήρθε πασάς νησί ήπια όλο κρασί τρία μήλα
κέρασε έπεσε την καμήλα γιατί έσκισες ήταν
της γάτας γατάκι μας έκανες γελάσαμε στην κασέλα
πήγε Να τος στη λεμονιά Αχ! μηχανάκι Πρόσεχε!
τρέχα γρήγορα σκόρπισε λάχανα πάλι θάλασσα
πολλές ζημιές τόσες ζάχαρη τραπέζι ύστερα πάτησε
ζύμη Να τη! καζάνι σοκολάτα μεγάλο ζιζάνιο κάποτε
ένας σκύλος που δεν του άρεσε ουρά άλλη ήθελε
αλεπού Χάρισε σου ζήτα γυριστή νύχτωσε γουρούνι ώρα
κήπος τώρα πώς βρήκα λύση βάρκα σιγά βάλουμε
σωσίβιο κουτάβι πεζούλι μόνο μέσα βροχή πάω βοηθήσω
βρέθηκες εδώ μάλλον έχασε δρόμο καλά
σανίδα καημένο σκοτάδι χάρδια μουσούδα χαρά

δώστε	λίγο	γάλα	όταν	αστραπές	ήμουν
φέρε	φοβάστε	Ιωάννα	φακός	κι εγώ	φοβόμουν
όμως	περισσότερο	δυνατό	φύσημα	άνεμος	τότε
γιαγιά	φανή	έλεγε	φορά	παραμύθι	από τη γη
χορός	φωνή	σύννεφα	κουκί	ρεβίθι	βρύση
φυλακή	φακή	φωνάζει	ταξίδι	παράξενο	Συννεφένια
ξέρω	βασιλιάς	φωτιά	κόρη	ζούσαν	δεν τις άφηνε
έξω	ποτέ	να βγουν	πόρτα	βαρύ ξύλο	ξέχασε
φύσηξε	άρπαξε	μαζί	φτερά	χίλια	δάκρυα
ψιχάλες	έψαχνε	σε όλη τη γη	πουθενά	ψηλά	θέλω να δω
έπεφταν	την κόρη μου	διψασμένη	κλάψε	όσο θες	κλάμα
βροχή	ψαλίδι	ψάρι	ψωμί	ταψί	μαξιλάρι
παζάρι	βλέφαρα	σκυλάκι	κάνει	πάνω	κάτω
γαβγίζει	του αρέσει	πράγματα	κρύβει	χθες	μολύβι
έχωσε	πίσω	ψυγείο	ξαφνικά	παππούς	είδαμε
άλλη	Τι αστείο!	θα κάνει	άραγε	θέλει	να παίξει
πρέπει	φρέσκο	εμβόλιο	παιδιά	κάθε χρόνο	βλέπω
εσύ	κατά λάθος	κρύφτηκε	Ναι	χωρίς	κρύβεται
ωραία	παιχνίδια	καινούριο	εμείς	όλοι	οικόπεδο
βγήκε	πολυκατοικία	χρώματα	στόμα	πινέλο	Από ποιον;
μάλλον	αδελφή	παράθυρο	ανοίγει	Πέτρος	τοίχος
κοιμάται	άσπροι ποντικοί	οι παπαγάλοι	διαβάζει	οι βάτραχοι	γυμναστική
ποντικός	ζωγραφίζω	πολύχρωμος	μοιάζει	βυθός	ιππόκαμπος
κόκκινος	μπορεί	μπαλόνια	μπλε	άνθρωπος	όνειρο
πολλά	μπουκάλι	μπογιές	μπλοκ	μπαούλο	εργαστήρι
εντάξει	χοντρά πινέλα	σχολείο	μάντρα	γονείς	ζωγραφιά
ψηλά	μεγάλα δόντια	ελέφαντας	δέντρο	θάμνοι	λιοντάρι
δύο	δυο	εχθροί	ειρήνη	αυτί	στιγμή

Να η πατάτα! Πού είναι το παπί; Τι κάνεις, Τάσο;
Τι είναι, μαμά; Μα τι έχεις; Έλα να δεις τι έχει.
Σιγά μην έχει και κότες! Λες να είναι η πάπια;
Προτιμώ τα ρόδια από τα σπόρια. Το έχω μέσα στο καλάθι.
Ποιος θα μου πει; Θα πάμε στο θέατρο να δούμε μια παράσταση.
Ο λαγός έχει καρότα. Ο παπαγάλος έφαγε τα μήλα.
Το τρένο θα φύγει. Λες να πήγε στο σπίτι; Το σύννεφο έφερε βροχή.
Θα ήθελε να ήταν κύκνος. Θα ήθελα να κάνω ένα μακρινό ταξίδι.
Τα έκανε θάλασσα πάλι! Ψάξε στο πιο ψηλό βουνό.
Ύστερα σκόρπισε τη ζάχαρη. Και τώρα πού είναι;
Κάθε ζώο έχει την ουρά που του ταιριάζει. Παίζουμε κρυφτό;
Ώρα να γυρίσουμε στο σπίτι! Δε φοβάμαι το σκοτάδι.
Βρήκα τη λύση! Πάω να τους βοηθήσω πριν αρχίσει η βροχή.
Καλά, και πώς ανέβηκε στο πεζούλι; Μάλλον έχασε τον δρόμο του.
Κι εγώ, όταν ήμουν μικρός, φοβόμουν τις αστραπές.
Το κουκί και το ρεβίθι εμαλώνανε στη βρύση.
Και περνάει η φακή και τα βάζει φυλακή.
Ξέρω κι εγώ ένα ωραίο παραμύθι. Να σας το πω; Μια φορά κι έναν καιρό...
Ο άνεμος φύσηξε δυνατά και άρπαξε τη Συννεφένια.
«Θέλω να δω την κόρη μου» έλεγε και δάκρυζε.
Το κλάμα της δυνάμωνε και γινόταν βροχή.
Εμείς εδώ δεν ήρθαμε να φάμε και να πιούμε.
Δώστε μας και τον κόκορα, δώστε μας και την κότα
Το σκυλάκι τρέχει πάνω κάτω και γαβγίζει. Τι αστείο!
Τι άλλη ζαβολιά θα κάνει άραγε; Θα βάψει τον τοίχο.
Παιδιά, τι βλέπω! Ένας καινούριος μαθητής! Πώς βρέθηκε εδώ;
Πώς τον λένε; Όλοι τον ψάχνουν στη γειτονιά. Είναι στο οικόπεδο
Εντάξει, θα ζωγραφίσω. Θέλω τις μπλε μπογιές και τα χοντρά πινέλα.

Οδηγίες προς γονείς-κηδεμόνες-εκπαιδευτικούς

Αγαπητοί γονείς-κηδεμόνες-διδάσκοντες των μαθητών της Α΄ τάξης,

Ο παραπάνω κατάλογος λέξεων – φράσεων – προτάσεων περιλαμβάνει τις σημαντικότερες λέξεις που έχουν προστεθεί από την αρχή του σχολικού έτους στο αναγνωστικό λεξιλόγιο των μαθητών. Οι λέξεις έχουν τοποθετηθεί με τη σειρά που εμφανίζονται στο βιβλίο της γλώσσας. Μαθητές που μετά τα Χριστούγεννα δυσκολεύονται ακόμη να διαβάσουν ολόκληρες λέξεις σχετικά γρήγορα, δηλαδή με μια γρήγορη ματιά σε ολόκληρη τη λέξη, είναι καλό να εξασκούνται σε καθημερινή βάση στη γρήγορη αναγνώριση (ανάγνωση) των παραπάνω λέξεων. Προτεινόμενος χρόνος εξάσκησης: 10 – 12 λεπτά καθημερινά.

Η εξάσκηση προτείνεται να γίνεται ως εξής:

1. Αν η δυσκολία είναι μεγάλη, οι λέξεις τις πρώτες μέρες να διαβάζονται με τη σειρά που εμφανίζονται στον πίνακα και μέχρι εκεί που μπορεί ο μαθητής.
2. Στη συνέχεια είναι σκόπιμο να δείχνουμε με τυχαία σειρά δυο-τρεις λέξεις από κάθε γραμμή, ξεκινώντας από την 1^η γραμμή και κατεβαίνοντας με τη σειρά όλες τις γραμμές.
3. Επειδή με την εξάσκηση αυτή επιδιώκουμε την ολική ανάγνωση, δηλαδή τη φωτογραφική ανάγνωση ολόκληρης της λέξης χωρίς συλλαβισμό, ο χρόνος που παρέχουμε για κάθε λέξη μειώνεται σταδιακά κάθε μέρα. Αυτό μπορεί να γίνει με το να δείχνουμε μια λέξη για ελάχιστα δευτερόλεπτα και στη συνέχεια να την κρύβουμε με το χέρι μας.
4. Η ίδια εξάσκηση μπορεί να γίνει και με το βιβλίο της γλώσσας. Ξεκινώντας από το πρώτο τεύχος δείχνουμε λέξεις σε κάθε κείμενο με τυχαία σειρά. Ξεκινάμε από την πρώτη ενότητα (Πού είναι ο Άρης;) και με τη σειρά κάνουμε το ίδιο σε κάθε κεφάλαιο.
5. Τέλος, στόχος μας πρέπει να είναι η καλλιέργεια της αναγνωστικής ευχέρειας, η οποία επιδιώκεται μέσα από την ανάγνωση όχι μεμονωμένων λέξεων αλλά ολόκληρων ομάδων λέξεων (φράσεων). Π.χ. στο παρακάτω κείμενο ένας τρόπος σωστής ανάγνωσης θα ήταν κάθε ομάδα υπογραμμισμένων λέξεων να διαβάζεται μαζί. Το ίδιο θα μπορούσε να εφαρμοστεί και σε οποιοδήποτε άλλο κείμενο (και στις προτάσεις της τρίτης σελίδας).

Άρης: Τι κάνει το σκυλάκι, Ιωάννα;

Ιωάννα: Τρέχει πάνω κάτω στο σπίτι και γαβγίζει.
Του αρέσει να κρύβει διάφορα πράγματα.
Χθες πήρε το μολύβι μου και το έχωσε
πίσω από το ψυγείο. Ύστερα κρύφτηκε κάτω
από το καπέλο του παππού. Ξαφνικά είδαμε
ένα καπέλο να περπατάει.

Άρης: Τι αστείο! Ένα καπέλο με πόδια!

Σαμπέρ: Τι άλλη ζαβολιά θα κάνει άραγε;